

vsota naklonila, do zdaj niti ni, in ker se tudi dotična pravila niso predložila, torej nedostaje jamstva, da bi se omenjeni znesek porabljeval za določeni namen. — Odločba ta z obširnimi in temeljitimi nagibi dostavila se je mestni občini Ljubljanski, c. kr. deželnemu šolskemu svetu in hranilnici. Slednja ima še štiri tedne časa, da predloži priziv na ministerstvo notranjih zadev, od koder pa se je nadejati jednake zanikavne odločbe.

(„Sl. N.“)

— Slovenski otročji vrt bode se po sklepu mestnega odbora napravil v Ljubljani. Ta vrli sklep (po predlogu mestnega odbornika g. Hribar-ja) veselo pozdravljamo ter želimo, da bi se to novo otročje zabavišče tako uredilo, da bi bilo otrokom slovenskih roditeljev prava priljubljena zibel — po šegi in navadi — vsa domača.

— Nemška ljudska šola v Ljubljani se bode tudi po sklepu mestnega odbora brez ugovora ustanovila. Mestni magistrat ima nalog, da vse potrebno ukrene, da se soglasno z naročilom c. k. deželnega šolskega sveta ta šola začinja začetkom šolskega leta 1885/86. S tim sklepom je tedaj tudi narodnim mestnim šolam odprta pot naravnemu poučevanju t. j., da se bode po vseh razredih poučevalo v slovenskem materinem jeziku, in da se bode nemščina kot učni predmet začinjala učiti namesto prvo še le tretje šolsko leto. Mestne ljudske šole bodo zdaj, kar se tiče uka v slovenščini in nemščini, veliko na boljem, kakor do zdaj, ker se bodeta oba jezika učila po naravni poti — od znanega do neznanega, od lahkega do težjega. Vsakemu svoje!

— Gospod profesor Fr. Šuklje je odšel na svojo častno službo na Dunaj, in tako je zdaj v c. k. deželnem šolskem svetu izpraznjeno mesto zastopovalca Ljubljanskega mesta. Mnogo se ugiblje, koga bode srenjski odbor poslal na to važno mesto, pa do zdaj se še ni ničesar odločilo. Nadejamo se, da bodo naši gg. mestni očetje o tej lepi pravici, ki jo tu imajo, najboljše ukrenili in v c. k. deželni šolski svet poslali moža, ki ni le samo dober govornik, temuč tudi previden šolski možak.

— Plača mestnemu učiteljstvu se je vsled ukaza sl. c. k. deželnega šolskega sveta s 14. jan. t. l., štev. 35., in po postavi z 28. dec. pretečenega leta (dež. zak. štev. I., §. 2. 1885. l.) v mestni blagajnici koncem meseca januarja t. l. ustavila, ter se od 1. ravno tega meseca nakazala pri normalnem šolskem zakladu. Mestno učiteljstvo bode tedaj od 1. febr. t. l. svojo tvorno plačo dobivalo pri deželni blagajnici.

— Prva polovica šolskega leta v tukajšnjih srednjih šolah in na c. k. izobraževalnici za učitelje in učiteljice bode se sklenila z zahvalno sv. mašo 14. t. m., in druga polovica šolskega leta začinjala se bode 18. t. m.

— Gospod svetovalec c. kr. deželne vlade in ud c. k. deželnega šolskega sveta Jan. Hočevar je pretečeni teden na poti na svoj dom tako nesrečno pal, da si je nogo zlomil in tudi na roki poškodoval. Bog daj spretnemu poročevalcu kmalu zopet zdravje!

— Peč se je podrla v I. razredu prve mestne deške ljudske šole, in zaradi tega so imeli učenci tega razreda dva dni počitnice, kar jim je sicer v slabem vremenu in mrazu ravno ugajalo. Zares, zadnji čas pa je že, da se za to šolo dobé boljši prostori in boljša oprava, kakor jo ima zdaj.

— Imenik šolskih oblastev, učiteljev in učiteljic na Kranjskem, bode še ta teden donatistnjen, in se bode udom »Slovenskega učiteljskega društva« brezplačno razpošiljal.

Razne stvari.

— **Avstrijsko šolstvo.** Leta 1881. — 1882. bilo je v Avstriji tostran Litave: a) visokih šol; 7 vsučilišč sè 927 profesorji in 9766 slušatelji; 6 tehničnih visokih šol sè 337 profesorji in 2641 slušatelji; 1 gospodarska visoka šola sè 39 profesorji in 511 slušatelji; 2 montanistični akademiji sè 29 profesorji in 188 slušatelji; 6 trgovinskih akademij sè 96 profesorji in 1284 slušatelji; 2 umetniški visoki šoli sè 36 profesorji in 430 slušatelji; 46 teologičnih zavodov sè 247 profesorji in 1591 bogoslovci. b) Srednjih šol: 129 gimnazij sè 2535 profesorji in 40.993 dijaki; 35 realnih gimnazij sè 657 profesorji in 9632 dijaki; 80 realk sè 1415 profesorji in 15.251 dijaki; 42 izobraževališč za učitelje sè 602 profesorji in 6558 pripravniki; 28 izobraževališč za učiteljice sè 390 profesorji in 3131 pripravnicami. c) Drugih javnih zavodov za pouk in vzgojo: 52 trgovinskih šol s 278 učitelji in 5776 učenci; 345

obrotniških šol se 1516 učitelji in 31.754 učenci; 191 pevskih in godbenih šol se 539 učitelji in 68 gospodarskih in gozdarskih šol se 391 učitelji in 2172 učenci; 5 montanističnih šol se 9 učitelji in 83 učenci; 4 živino-zdravniške šole se 26 učitelji in 458 učenci; 14 šol za babice se 19 učitelji in 664 učenkami; 3 šole za plavanje se 23 učitelji in 80 učenci; 282 šol za ženska ročna dela se 485 učiteljicami in 12.617 učenkami; 342 raznih drugih zavodov za pouk in vzgojo se 2631 učitelji in 19.238 učenci; 15.788 meščanskih in ljudskih šol se 51.171 učitelji in 2.505.118 učenci. Na Kranjsko odpade od teh šol: 1 bogoslovski zavod se 8 profesorji in 49 bogoslovci; 4 gimnazije se 60 profesorji in 931 dijaki; 1 realka se 20 profesorji in 203 dijaki; 1 izobraževališče za učitelje se 12 profesorji in 126 pripravniki; 1 izobraževališče za učiteljice se 11 profesorji in 73 pripravnicami; 2 trgovinski šoli se 18 učitelji in 185 učenci; 6 obrtniških šol se 21 učitelji in 445 učenci; 1 pevska in godbena šola se 7 učitelji in 92 učenci; 1 gospodarska in gozdarska šola se 4 učitelji in 12 učenci; 1 živino-zdravniška šola se 8 učitelji in 6 učenci; 1 šola za babice se 2 učiteljema in 15 učenkami; 8 drugih različnih zavodov za pouk in vzgojo se 63 učitelji in 491 učenci; 263 meščanskih in ljudskih šol se 750 učitelji in 43.476 učenci.

— **Šolstvo v Bosni in Hercegovini.** V avstrijski delegaciji poročal je v dan 5 novembra preteč. l. minister pl. Kallay o šolstvu v Bosni in Hercegovini sledeče:

„Šolstvo razvija se v posednih deželah le polagoma. Glavni vzrok temu je, da ljudje ne stanejo vkupno, temveč so hiše v posameznih soseskah zelo raztresene. Šolsko obiskovanje je torej zelo težavno, in zaradi tega dozdej še ni mogoče misliti na to, da bi se otroci silili v šolo. Pri vsem tem šolstvo vendar napreduje.

Vsa dežela šteje zdaj 140 ljudskih šol. Od teh je 15 letos na novo ustanovljenih. Od vseh teh šol je 64 občnih, 76 pa konfesijonelnih. Vkup poučevalo se je v teh šolah 8745 učencev, in sicer v občnih ljudskih šolah 4442, v konfesijonelnih pa 4308.

Število šolo obiskujočih je naraslo letos za 631, število šolo obiskujočih Mohamedanov pa od 443 na 723, kar je vsakako veliko, ker Mohamedani, dasiravno so imeli prej tudi veliko konfesijonelnih, če tudi slabih šol, niso posebno veliko marali za pouk.

Na vseh šolah poučuje zdaj 151 učiteljev in 49 učiteljic. Od teh ima 132 spričevala učiteljske sposobnosti. Da je šolstvo zdaj na tako nizki stopinji, krivo je tudi veliko pomanjkanje učiteljev. Upati smemo, da dobí dežela po pripravnici, ki se je ustanovila v Serajevem, dovolj učiteljskih moči.

Vsota troškov znaša za občne ljudske šole 68.321 gld. Od te vsote plača država 32.800 gld.; ostanek plačajo soseske. Za konfesijonelno šolo znašajo troški 45.137 gld. Cerkvene soseske plačajo od te vsote 26.000 gld.; drugo pa država.

Letos otvorila se je v Serajevem tudi meščanska šola. Kake uspehe bode imela, pokazala bo prihodnost. Na gimnaziji v Serajevem otvoril se je letos peti razred. Ta šola šteje zdaj 164 učencev.

— j —

Šolstvo na Dunaji. Dunaj ima 31 meščanskih šol in 104 ljudskih. Učiteljev je 1232 in 919 učiteljic; šolskih otrok je 72.312, in sicer: 35.080 dečkov in 27.232 deklic.

Šolstvo na Kranjskem. Na Kranjskem je 269 ljudskih šol, in sicer: 174 enorazrednic, 51 dvorazrednic, 14 trirazrednic, 26 četverorazrednic in 3 peterorazrednice. Mej temi je 20 nemških, 231 slovenskih in 18 slovensko-nemških. Šolskih otrok je 57.356.

Premene pri učiteljstvu.

Na Kranjskem. G. Anton Coriary, potrjen uč. pripravnik, je dobil podučiteljevo službo v Pliberci na Koroškem. G. Peter Krauland, potrjen uč. pripravnik, je zač. učitelj v Koprivniku na Kočevskem.

Listnica opravištva. Gosp. J. B. v S.: 3 gld. vzprejeli a vknjižili za l. 1884., ker je bilo še na dolgu. — Gosp. J. P. v V.-L.: Udajamo se Vašemu zagotovu. — Gosp. J. H. v Št. L.: V redu, kakor nam pišete. — Gosp. J. N. J. v T.: 1 gld. 50 kr. za drugo polovico 1882. l. hvaležno vzprejeli; zdaj vse v redu. „Tovariš“ plačan do 1. julija 1885. l. — Gosp. Iv. K. v S.: 1 gld. 50 kr. vzprejeli in vknjižili za prvo polovico 1885. l. Na dolgu ostane zmirom še druga polovica 1882. l. in celo 1883. l., tedaj skupaj 4 gld. 50 kr. — Gospodičina T. S. v G.: Naročnina za tekoče leto plačana. — Gosp. Š. V. v P.: Zdjaj „Tovariš“ plačan do 1. julija 1885. l.